

คำกราบบังคมทูล^(๑)

ของ

ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต เอื้ออาภรณ์

อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายงานกิจการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๑

ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๒

(ภาคเช้า)

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทรงทราบฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานกราบบังคมทูลรายงานกิจการและผลการดำเนินงานของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในรอบปีการศึกษา ๒๕๖๑ จำแนกตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย ๔ ด้าน ได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย พัฒนาและนวัตกรรม การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ผลการดำเนินงานด้านการผลิตบัณฑิต

ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ มหาวิทยาลัยมีนิสิตใหม่ จำนวน ๑๐,๑๖๐ คน จำแนกเป็นระดับปริญญาตรี ๖,๔๙๘ คน และระดับบัณฑิตศึกษา ๓,๖๖๒ คน มีนิสิตทุกชั้นปีศึกษาอยู่รวมจำนวนทั้งสิ้น ๓๗,๐๑๘ คน จำแนกเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ๒๕,๓๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖ และนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ๑๑,๖๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔ จำนวนนิสิตรวมของมหาวิทยาลัยในปีนี้น้อยกว่าปีที่แล้ว ๒๘ คน

^(๑) ถ้อยคำและอักขรวิธีตรงตามต้นฉบับ

มีหลักสูตรการสอนรวม ๔๔๒ หลักสูตร โดยเป็นหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาอังกฤษ ๙๘ หลักสูตร จำแนกตามระดับหลักสูตรได้เป็น หลักสูตรระดับปริญญาตรี ๗๓ หลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา ๓๖๙ หลักสูตร ในจำนวนนี้ ส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาโท ๒๑๑ หลักสูตร

มหาวิทยาลัยได้ดำเนินงานในส่วนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน อาทิ การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการข้ามศาสตร์ การดำเนินการ Active Learning and Lifelong Education การเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขานวัตกรรมบูรณาการ (หลักสูตรนานาชาติ) เน้นการบูรณาการศาสตร์สาขาวิชา ด้านศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาบัณฑิตที่มีสมรรถนะของศตวรรษที่ ๒๑ โดยมีการวางโครงสร้างทางเทคโนโลยีรองรับรูปแบบการเรียนการสอนใหม่ๆ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเอง พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน และโดยที่สามารถมองเห็นทิศทางในอนาคต

ทางด้านกายภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยเน้นการใช้พื้นที่เพื่อให้ นิสิตได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งโครงสร้าง อินเทอร์เน็ตเพื่อการเข้าถึงข้อมูลทุกพื้นที่

นอกจากนี้ มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์นักวิจัยในปีที่ผ่านมา ในลักษณะ Outbound ๙๓๕ คน และ Inbound ๖๗๐ คน แลกเปลี่ยนนิสิตเพื่อไปศึกษา - เสนอผลงานยังต่างประเทศ ๙๘๒ คน และรับนิสิตต่างชาติมาศึกษา/วิจัย/ฝึกงาน ที่จุฬาฯ ๑,๓๒๕ คน มีหน่วยงานสนับสนุนนวัตกรรมและ incubator เพื่อเปิดโอกาส การพัฒนาศักยภาพของนิสิตในรูปแบบ startup

การดำเนินงานที่สำคัญอีกประการ คือ การสนับสนุนทุนการศึกษา แบ่งเป็น ทุนสำหรับนิสิตขาดแคลน ๑,๗๑๕ ทุน เป็นเงิน ๔๙.๔ ล้านบาท ทุนทำชื่อเสียง เป็นเงิน ๒.๓ ล้านบาท และมีนิสิตกู้ยืมเงินในกองทุนกู้ยืม ๔๖๒ คน เป็นวงเงินรวม ๒๓.๕ ล้านบาท ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษา จัดสรรทุน ๑๔ ประเภท ครอบคลุม ทั้งเพื่อการศึกษา การวิจัย การเสนอผลงาน รวมถึงการทำวิทยานิพนธ์

ผลสำเร็จในด้านการผลิตบัณฑิต ในปีที่ผ่านมา มีนิสิตได้รับรางวัล ทำชื่อเสียง ให้กับมหาวิทยาลัย และเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งสิ้น ๖๗๓ รางวัล

ผลการดำเนินงานด้านการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม

มหาวิทยาลัยมุ่งเป้าสร้างผลงานด้านวิชาการและด้านงานวิจัยที่มีลักษณะเป็นการสร้างองค์ความรู้ การบูรณาการ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้

ในปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยมีการดำเนินการโครงการวิจัย ทั้งที่เป็นโครงการใหม่ และโครงการต่อเนื่อง รวม ๑,๙๘๙ โครงการ เป็นวงเงินงบประมาณรวม ๒,๐๐๐ ล้านบาท ตลอดช่วงที่ผ่านมา มีการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยหลายด้าน เพื่อส่งเสริมการวิจัยแบบมุ่งทิศทางที่ชัดเจน สร้างระบบสนับสนุน ได้แก่

มีการเพิ่มจำนวนกลุ่มนักวิจัยที่มีลักษณะการทำงานเป็นทีม ในลักษณะกลุ่ม ๓ ระดับ คือ กลุ่มขับเคลื่อนการวิจัย (Special Task Force for Activating Research : STAR) ๔๑ กลุ่ม หน่วยปฏิบัติการวิจัย (Research Unit : RU) ๑๔๘ หน่วย และ ศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Center of Excellence : CE) ๔๐ ศูนย์ รวม ๒๒๙ หน่วย

การดำเนินโครงการสร้างเสริมพลังจุฬาฯ ก้าวสู่ศตวรรษที่ ๒ ในส่วนส่งเสริมการวิจัย ในรูปแบบชุดโครงการวิจัยขนาดใหญ่ เสริมสร้างทีมวิจัยด้าน Frontier Research ส่งเสริมการสร้างพันธมิตรทางยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยกับนานาชาติ ด้วยทุน International Research Forum เสริมพันธมิตรเชิงรุกกับมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกในการผลิตนิสิตปริญญาเอกร่วมกัน ในปีนี้ได้เริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในส่วนทุนสำหรับนิสิตปริญญาเอก และการทำวิจัยหลังปริญญาเอก (post-doctoral) สนับสนุนชุดโครงการที่น่าสนใจ เช่น ChulaAri เกี่ยวกับสังคมสูงวัย โครงการเกี่ยวกับ Robotics โครงการมะเร็ง โครงการพัฒนาต่อยอดสมุนไพรร

รางวัลผลงานการวิจัยในปีของมหาวิทยาลัย บุคลากรระดับอาจารย์และนักวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการเชิดชูเกียรติ ได้รับรางวัลระดับชาติและระดับนานาชาติ รวมทั้งสิ้น ๑๐๙ รางวัล จำแนกเป็นรางวัลระดับนานาชาติ จำนวน ๓๖ รางวัล และรางวัลระดับชาติ จำนวน ๗๓ รางวัล

ผลการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยให้บริการความรู้ทางวิชาการ จากความเชี่ยวชาญที่มีเพื่อบริการสู่สังคม กิจกรรมในรอบปี มีการให้บริการรวม ๓,๕๔๒ โครงการ นับได้ ๑๒๖,๑๔๕ ครั้ง มีผู้รับบริการ โดยประมาณ ๒.๗ ล้านคนหรือหน่วยงาน

มหาวิทยาลัยมีแนวคิดที่จะส่งเสริมสังคมในด้านการเรียนรู้ตลอดชีวิต และรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย โดยจัดทำโครงการ CHULA MOOC เป็นการเรียนออนไลน์ที่เปิดให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึง ส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้ออกสู่สังคม ซึ่งที่ผ่านมาได้รับความสนใจเป็นอย่างดี หลักสูตรที่ได้รับความนิยม อาทิ โครงการ SPACE ซึ่งเป็นหลักสูตรออนไลน์เสริมความรู้ทางธุรกิจ โดยคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

ในปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยยังได้สื่อสารข้อมูล ความรู้ทางวิชาการ และนำเสนอประเด็นที่มีผลกระทบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ และการจัดเวทีจุฬาเสวนา ในหัวข้อ อาทิ “ฝ่าวิกฤตโรคพิษสุนัขบ้า” “สัตว์โลกถูกคุกคาม: วาระรอกการแก้ไข” “จุฬาฯ ฝ่าวิกฤตรับมือฝุ่น PM ๒.๕” เป็นต้น

นอกจากนี้ จุฬาฯ ได้ก่อตั้ง Chulalongkorn University Innovation Hub โดยสนับสนุนการสร้างทักษะของการเป็นผู้ประกอบการด้านนวัตกรรม สร้างแรงบันดาลใจ ทั้งเป็นการต่อยอดผลงานวิจัย สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม และเปิดโอกาสแก่ประชาชนทั่วไป

ผลการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยถือว่างานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเป็นพันธกิจสำคัญที่ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องในรูปแบบกิจกรรมด้านการทำนุบำรุงศาสนา งานแสดงศิลปะและดนตรี และงานด้านวัฒนธรรมอื่น ๆ ตลอดทั้งปี รวมประมาณ ๕๘๕ โครงการ มีผู้เข้าร่วมโครงการกว่า ๑๓๐,๐๐๐ คน กิจกรรมที่น่าสนใจ อาทิ การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์จุฬาฯ วาทิต พิธีไหว้ครูดนตรีไทย การแสดงวงซิมโฟนีออร์เคสตราแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “ร่วมร้องน้องพี่ ซิมโฟนีจุฬาฯ” บรรเลงบทเพลงของมหาวิทยาลัย ด้วยการเรียบเรียงบทเพลงสำหรับบรรเลงด้วยซิมโฟนีเป็นครั้งแรก โดยคณาจารย์และนิสิตเก่าซึ่งเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง นิทรรศการ “ทัศน ทัศน ทัศน ครั้งที่ ๖” ศิลปิน/ผู้จัดแสดงผลงาน โดยผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากรมหาวิทยาลัย สำนักบริหารศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมทางดนตรีตะวันตกที่ร่วมกับหน่วยงานระดับชาติและนานาชาติ กว่า ๒๐ ครั้ง

ในปีนี้ มหาวิทยาลัยมีโอกาสดำเนินกิจกรรมเนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก อาทิ การบรรยายพิเศษ หลักสูตรเสริมการศึกษาทั่วไประยะสั้น (CUVIP

Talk) เรื่อง “พระราชพิธีบรมราชาภิเษก” โดย ศาสตราจารย์พิเศษธงทอง จันทรางศุ
โครงการจุฬาฯ ร่วมใจปลูกต้นไม้เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ การแสดงดนตรีเฉลิม
พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วยชุดการแสดงดนตรีไทย
และดนตรีสากล

ส่วนการจัดทำหนังสือเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ เช่น การจัดทำหนังสือ
“ศัพทธรรมะที่เข้าใจผิด : คืออุปสรรคเบื้องต้นของการเข้าถึงธรรม” หนังสือโครงการ
รวบรวมผลงานศิลปกรรม เล่ม ๔ หนังสือ “พิพิธทัศน์า” ฉบับภาษาอังกฤษ
ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลพิพิธภัณฑสถานทั้งหมดภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สามารถ
ให้บริการข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจได้ โครงการพระไตรปิฎกศึกษาซึ่งมีการจัดทำเป็นสื่อ
การเรียนรู้ออนไลน์ ชุด “การสืบทอดพระไตรปิฎกบาลี ๒,๖๐๐ ปี”

มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมในลักษณะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวัฒนธรรม
เช่น โครงการบูรณาการศิลปอาเซียน ร่วมกับ กลุ่มมหาวิทยาลัยเครือข่าย AUN-AYCF
แห่งประเทศไทย การจัดงานวันภาษาอินโดโลก เป็นต้น

นอกจากนี้ “อุทยาน ๑๐๐ ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ได้รับรางวัลชนะเลิศ
ในสาขาโครงการสร้างเสริมระดับใหญ่ จาก World Landscape Architecture Awards
2019 (WLA) โดย “อุทยาน ๑๐๐ ปี จุฬาฯ” เป็นตัวอย่างสวนสาธารณะใจกลาง
มหานครที่มีการจัดการพื้นที่และจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยบรรเทา
ปัญหาสิ่งแวดล้อม

ส่วนการดำเนินงานบริหารจัดการที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่มีความยั่งยืน
การจัดทำโครงการในรูปแบบ zero waste มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริม ปลูกฝัง
กลมกลืนไปกับวิถีการใช้ชีวิตของนิสิตและบุคลากร และต่อยอดสู่การเผยแพร่ เห็นผล
ที่น่าพอใจ ในรอบเวลาที่ผ่านมา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับ UI
GreenMetric World University Ranking 2018 เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียวอันดับ ๙๕
ของโลก และอันดับ ๓ ของประเทศไทย โดยได้คะแนนเป็นอันดับ ๑ ของประเทศไทย
ในตัวชี้วัด ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการพลังงาน ด้านการจัดการขยะ ด้านการขนส่ง
และด้านการเรียนการสอนและการวิจัย

ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ มีผู้สำเร็จการศึกษารวม ๙,๔๒๙ คน ประกอบด้วย
ดุขุฎีบัณฑิต ๔๘๑ คน มหาบัณฑิต ๒,๘๓๕ คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต ๕๒ คน
ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ๒๔๗ คน ปริญญาบัณฑิต ๕,๖๒๕ คน และ
อนุปริญญา ๑๘๙ คน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม